

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o državnim maticama

Vrijedi od 1. siječnja 2023.

Strojno pročišćen iz: NN 96/1993, NN 76/2013, NN 98/2019, NN 133/2022

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-drzavnim-maticama/

Sadržaj

I. TEMELJNE ODREDBE	3
II. VRSTE DRŽAVNIH MATICA	4
A) Matica rođenih	4
B) Matica vjenčanih	6
C) Matica umrlih	7
III. ZAJEDNIČKE ODREDBE	9
1) Temeljne ovlasti i obaveze matičara	9
2) Vrste upisa u državne matice	11
a) Temeljni upisi	11
b) Naknadni upisi i bilješke	11
c) Temeljni upisi činjenica nastalih u inozemstvu	12
3) Izvaci iz državnih matica i potvrde	13
IV. PREKRŠAJNE ODREDBE	14
V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	14
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	17

ZAKON o državnim maticama

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Državne matice su evidencije o osobnim stanjima građana u koje se upisuju činjenice rođenja, sklapanja braka i smrti i drugi podaci o tim činjenicama utvrđeni zakonom.

Članak 2.

Činjenice upisane u državnim maticama i činjenice koje se njima dokazuju smatraju se istinitim, dok se na zakonom propisani način ne dokaže protivno.

Državne matice, izvaci iz državnih matica i potvrde koje se daju na temelju državnih matica javne su isprave.

Članak 3.

Državne matice vode se za svako naseljeno mjesto po matičnim područjima.

Matična područja određuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za poslove opće uprave.

Članak 4.

Poslove osobnih stanja građana obavlja nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: nadležno upravno tijelo) kao povjerene poslove državne uprave.

Državne matice neposredno vode matičari.

Tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave utvrđuje i vodi jedinstveni informacijski sustav državnih matica te se brine za njegovo održavanje i nadogradnju.

Tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave je voditelj zbirke osobnih podataka državnih matica sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Članak 5.

O osobnim stanjima građana vode se državne matice: matica rođenih, matica vjenčanih i matica umrlih.

Državne matice vode se u elektroničkom obliku. Na obradu podataka primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i informacijska sigurnost.

Sastavni dio državnih matica su temeljni spisi na osnovi kojih se upisuju podaci u državne matice.

Način rada u vođenju državnih matica propisat će se posebnim propisom.

Članak 6.

Brisan.

Odredba članka 6. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 76/2013.

Članak 7.

Državne matice u kojima je zadnji upis stariji od 100 godina, čuva Hrvatski državni arhiv.

II. VRSTE DRŽAVNIH MATICA**Članak 8.****Brisan.**

Odredba članka 8. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 76/2013.

A) MATICA ROĐENIH**Članak 9.**

U maticu rođenih, prilikom temeljnog upisa, upisuju se:

1. podaci o rođenju:
 - a) osobno ime,
 - b) spol,
 - c) dan, mjesec, godina i sat rođenja,
 - d) mjesto rođenja,
 - e) nacionalnost,
 - f) državljanstvo,
2. podaci o roditeljima djeteta:
 - a) osobni identifikacijski broj,
 - b) osobno ime (i rođeno prezime),
 - c) datum rođenja,
 - d) mjesto rođenja,
 - e) nacionalnost,
 - f) državljanstvo,
 - g) zanimanje,
 - h) prebivalište.

Kao naknadni upisi upisuju se bilješke:

1. osobni identifikacijski broj,
2. priznanje i utvrđivanje očinstva i utvrđivanje majčinstva,
3. osporavanje očinstva i majčinstva,
4. skrbništvo za djecu i skrbništvo za punoljetne osobe, prestanak skrbništva i vraćanje poslovne sposobnosti,
5. posvojenje i zabrana izdavanja isprava iz tog upisa,
6. lišenje i vraćanje prava na roditeljsku skrb i partnerska skrb,
7. sklapanje i prestanak braka ili životnog partnerstva,
8. promjena osobnog imena, imena ili prezimena,

9. promjena osobnog imena, imena ili prezimena roditelja i skrbnika,
10. promjena spola,
11. promjena državljanstva,
12. smrt i proglašenje umrlim,
13. naknadni ispravci grešaka i dopune podataka.

Članak 9.a

Promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog upravnog tijela. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove.

Način prikupljanja medicinske dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu, propisat će se posebnim propisom.

Članak 10.

Upis rođenja djeteta u maticu rođenih, obavlja se na temelju usmene ili pisane prijave matičaru onog matičnog područja kojem pripada mjesto gdje se dijete rodilo.

Rođenje djeteta u prometnom sredstvu prijavljuje se matičaru matičnog područja mjesta gdje se putovanje završilo.

Članak 11.

Rođenje djeteta u zdravstvenoj ustanovi dužna je prijaviti zdravstvena ustanova.

Rođenje djeteta izvan zdravstvene ustanove dužan je prijaviti otac djeteta, odnosno osoba u čijem je stanu dijete rođeno ili majka kad za to bude sposobna ili babica, ili liječnik koji je suđejovao pri porodu. Kad tih osoba nema, ili kad ne mogu prijaviti rođenje, dužna je to učiniti osoba koja je saznala za rođenje djeteta.

Osobe iz stavka 2. koje prijavljuju rođenje djeteta izvan zdravstvene ustanove prilikom prijave matičaru predaju medicinsku dokumentaciju o porodu ili dokaz o majčinstvu.

Članak 12.

Rođenje djeteta prijavljuje se u roku 18 dana od dana rođenja djeteta.

Ako je dijete mrtvorodeno, rođenje se mora prijaviti u roku 24 sata od sata rođenja djeteta.

Članak 13.

Osobe koje su prema Zakonu o osobnom imenu ovlaštene odrediti osobno ime djetetu dužne su radi upisa u maticu rođenih prijaviti nadležnom matičaru osobno ime djeteta najkasnije u roku 30 dana od dana rođenja djeteta.

Ako se osobno ime određeno djetetu sastoji od više riječi, osobe ovlaštene za određivanje osobnog imena djeteta, mogu matičaru dati izjavu kojim će se osobnim imenom dijete služiti u pravnom prometu.

Članak 14.

Upis činjenice rođenja nađenog djeteta, a čiji roditelji nisu poznati, upisuje se u maticu rođenih mjesta gdje je nađeno.

Upis se obavlja na temelju rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb. Rješenje o upisu sadrži: osobno ime, spol djeteta, dan, mjesec, godinu, sat i mjesto rođenja djeteta. Kao mjesto rođenja djeteta upisuje se mjesto gdje je dijete nađeno.

Nadležni centar za socijalnu skrb donosi rješenje iz stavka 2. ovoga članka na temelju zapisnika o nalasku djeteta. Zapisnik zajedno s rješenjem dostavlja nadležnom matičaru radi upisa u maticu rođenih.

Članak 15.

Kad matičar primi odluku nadležnog centra za socijalnu skrb da je dijete posvoje-
no, u maticu rođenih djeteta upisat će bilješku o zasnovanom posvojenju, uz napomenu da se na temelju tog upisa više ne izdaju isprave.

Nakon što je upisana bilješka iz stavka 1. ovoga članka u maticu rođenih djeteta, matičar će izvršiti novi temeljni upis činjenice rođenja.

Ako je zasnivanjem posvojenja došlo do promjene osobnih podataka posvojenika, u temeljni upis upisuju se novi podaci o djetetu i roditeljima djeteta, sukladno izreci rješenja o posvojenju.

B) MATICA VJENČANIH**Članak 16.**

U maticu vjenčanih, prilikom temeljnog upisa, upisuju se:

1. podaci o ženiku i nevjesti:
 - a) osobni identifikacijski broj,
 - b) osobno ime,
 - c) dan, mjesec i godina rođenja,
 - d) mjesto rođenja,
 - e) nacionalnost,
 - f) državljanstvo,
 - g) zanimanje,
 - h) prebivalište,
 - i) dan, mjesec, godina i mjesto sklapanja braka,
 - j) sporazumna izjava o prezimenu nakon sklapanja braka,
2. osobna imena roditelja ženika i nevjeste,
3. osobno ime i prebivalište svjedoka pri sklapanju braka i njihov OIB ako im je dodijeljen,
4. osobno ime matičara,
5. osobno ime i prebivalište sudskog tumača ako je pri sklapanju braka bio prisutan tumač te njegov OIB ako mu je dodijeljen.

Kao naknadni upisi upisuju se bilješke:

1. prestanak braka:
 - a) smrću bračnog druga,
 - b) proglašenjem nestalog bračnog druga umrlim,
 - c) poništenjem ili razvodom braka,
2. promjena osobnih imena bračnih drugova,
3. naknadni ispravci grešaka i dopune podataka.

Članak 17.

Presudu kojom se utvrđuje da brak ne postoji ili se poništava ili se razvodi sud će dostaviti nadležnom matičaru, radi upisa u maticu rođenih i maticu vjenčanih.

C) MATICA UMRLIH

Članak 18.

U maticu umrlih, prilikom temeljnog upisa, upisuju se:

1. podaci o umrlom:
 - a) osobni identifikacijski broj,
 - b) osobno ime i prezime prije sklapanja braka ili životnog partnerstva,
 - c) spol,
 - d) dan, mjesec, godina i sat smrti,
 - e) mjesto smrti,
 - f) dan, mjesec i godina rođenja,
 - g) mjesto rođenja,
 - h) bračno stanje,
 - i) nacionalnost,
 - j) državljanstvo,
 - k) zanimanje,
 - l) prebivalište,
2. podaci o bračnom drugu ili životnom partneru umrlog ako je umrli bio u braku ili životnom partnerstvu:
 - a) osobni identifikacijski broj,
 - b) osobno ime bračnog druga ili životnog partnera i njegovo prezime prije sklapanja braka ili životnog partnerstva,
3. osobno ime roditelja umrlog,
4. osobno ime i prebivalište osobe koja je prijavila smrt, odnosno naziv ustanove ako je smrt prijavila ustanova,
5. proglašenje nestale osobe umrlom i činjenica smrti utvrđena u izvanparničnom postupku s podacima naznačenim u rješenju suda.

Kao naknadni upisi upisuju se bilješke:

1. utvrđivanje identiteta nepoznate umrle osobe,
2. ukidanje odluke o proglašenju osobe umrlom,

3. ukidanje ili preinačenje sudskog rješenja o utvrđivanju smrti,
4. naknadni ispravci grešaka i dopune podataka.

Članak 19.

činjenica smrti prijavljuje se usmeno ili pismeno matičaru matičnog područja kojem pripada mjesto gdje je smrt nastupila ili gdje je umrli nađen.

Činjenica smrti u prometnom sredstvu u kretanju kao i smrt koja je nastupila na mjestu prometne ili druge nesreće za koje je matično područje neodredivo, prijavljuje se matičaru matičnog područja kojem pripada mjesto gdje se umrli sahranjuje.

Članak 20.

činjenica smrti mora se prijaviti nadležnom matičaru u roku tri dana od dana smrti, odnosno od dana nalaska leša umrle osobe.

Ako je posebnim propisom određen za sahranu kraći rok od tri dana, činjenica smrti mora se prijaviti prije sahrane.

Članak 21.

Činjenicu smrti dužni su prijaviti članovi obitelji s kojima je umrli živio. Ako nema članova obitelji ili oni to ne mogu učiniti, činjenicu smrti dužne su prijaviti druge osobe s kojima je umrli živio ili drugi članovi obitelji koji su saznali za smrt, odnosno osobe u čijem je stanu osoba umrla. Ako nema ni tih osoba, činjenicu smrti dužna je prijaviti osoba koja je prva saznala za smrt.

Činjenicu smrti za osobu koja je umrla u zdravstvenoj ustanovi, na službi u oružanim snagama Republike Hrvatske, kazneno-popravnoj ustanovi, hotelu, internatu ili drugoj ustanovi dužna je prijaviti ustanova, nadležno zapovjedništvo oružanih snaga Republike Hrvatske u kojoj je osoba umrla.

Ako se činjenica smrti utvrđuje očevidom, tijelo koje provodi očevid dužno je činjenicu smrti prijaviti nadležnom matičaru.

Članak 22.

Pri prijavljivanju činjenice smrti mora se podnijeti potvrda o smrti koju izdaje liječnik ili druga osoba ovlaštena za utvrđivanje smrti, odnosno zdravstvena ustanova ako je osoba umrla u zdravstvenoj ustanovi.

Činjenicu smrti osobe čiji je leš nađen, matičar upisuje u maticu umrlih na temelju zapisnika o nalasku leša.

Članak 23.

Brisan.

Odredba članka 23. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 76/2013.

Članak 24.

Proglašenje nestale osobe umrlom i smrt dokazana u sudskom postupku, upisuje se u maticu umrlih na temelju pravomoćnog sudskog rješenja. Činjenica smrti prijavljuje se matičaru matičnog područja gdje je nestala osoba imala posljednje prebivalište, a ako nije imala prebivalište onda matičaru matičnog područja gdje je imala posljednje boravište.

Ako posljednje prebivalište ili boravište osobe iz stavka 1. ovoga članka nije poznato ili je bilo u inozemstvu, činjenica smrti prijavljuje se matičaru matičnog

područja kojem pripada mjesto rođenja te osobe. Ako je mjesto rođenja bilo u inozemstvu, činjenica smrti prijavljuje se matičaru matičnog područja na kojem je sjedište suda koji je donio rješenje.

Pravomoćno rješenje o proglašenju nestale osobe umrlom i rješenje o utvrđivanju činjenice smrti sud će dostaviti nadležnom matičaru u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti.

III. ZAJEDNIČKE ODREDBE

1) TEMELJNE OVLASTI I OBAVEZE MATIČARA

Članak 25.

Matičar upisuje u državne matice samo one činjenice i podatke koji su mu prijavljeni, odnosno koje sadrži akt nadležnog tijela.

Upis u državnu maticu matičar je dužan izvršiti bez odgode.

Ako postoji osnovana sumnja da pojedini podaci koji se upisuju u državnu maticu nisu točni ili na netočnost ukazuju podaci iz drugih službenih evidencija, matičar je prije upisa dužan provjeriti točnost tih podataka.

Članak 26.

Brisan.

Odredba članka 26. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 76/2013.

Članak 27.

Činjenice rođenja ili smrti prijavljene nakon 30 dana , od dana kad su se dogodile, matičar smije upisati u državne matice na temelju rješenja nadležnog upravnog tijela na čijem se području vodi matična knjiga u koju treba izvršiti upis.

Članak 28.

Ako državnu maticu u kojoj treba izvršiti naknadni upis vodi drugi matičar, matičar koji je izvršio upis dužan je odmah o tome dostaviti obavijest matičaru koji vodi državnu maticu u kojoj treba izvršiti naknadni upis.

Ako se državna matica u kojoj treba izvršiti naknadni upis vodi u inozemstvu, matičar koji je izvršio upis dužan je u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti izvadak iz državne matice o izvršenom upisu ministarstvu nadležnom za vanjske poslove.

O upisu rođenja, sklapanja braka ili smrti te o promjeni podataka koji se sukladno propisima upisuju u druge službene evidencije koje se vode o građanima, matičar je dužan odmah od dana izvršenog upisa izvijestiti nadležna državna tijela koja vode te evidencije.

Članak 29.

Matičar će ispraviti greške koje je primijetio prije zaključenja upisa u državnu maticu.

Članak 30.

Nakon zaključenja upisa, ispravke u državnu maticu matičar smije izvršiti na temelju rješenja nadležnog upravnog tijela na čijem području se vodi državna matica.

Ako je ispravke potrebno izvršiti i u drugim državnim maticama ili u drugim službenim evidencijama koje se vode o građanima, matičar će o tome odmah izvijestiti nadležna državna tijela koja vode te evidencije.

Članak 31.

Matičar ima zamjenika koji u slučaju njegove spriječenosti ima sve ovlasti i obveze matičara.

Neposredan nadzor nad radom matičara obavlja nadležno upravno tijelo.

Članak 32.

Poslove matičara smije obavljati službenik koji je, osim ispunjavanja uvjeta propisanih zakonom i drugim propisima kojima se uređuju službenički odnosi, završio program osposobljavanja, odnosno usavršavanja za obavljanje poslova matičara u Državnoj školi za javnu upravu.

Program osposobljavanja matičar je dužan završiti u roku od godine dana od dana početka rada na radnom mjestu matičara utvrđenom rješenjem o rasporedu. Svaki matičar dužan je završiti program usavršavanja najmanje jednom u svakih pet godina. Matičar se prijavljuje na program osposobljavanja odnosno usavršavanja putem informacijskog sustava Državne škole za javnu upravu.

Matičar koji ne završi program osposobljavanja, odnosno usavršavanja u rokovima iz stavka 2. ovoga članka rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete, a ako nema slobodnog radnog mjesta na koje se može rasporediti, stavit će se na raspolaganje. Na raspolaganje se odgovarajuće primjenjuju odredbe posebnog propisa kojim se uređuju službenički odnosi.

U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljnog, očinskog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga rokovi iz stavka 2. produžit će se na zahtjev matičara za onoliko vremena koliko je trajao opravdani razlog.

Zahtjev iz stavka 4. ovoga članka podnosi se pročelniku nadležnog upravnog tijela. O zahtjevu pročelnik odlučuje rješenjem.

Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka može se izjaviti žalba županu odnosno gradonačelniku Grada Zagreba.

Državna škola za javnu upravu dužna je tijelu državne uprave nadležnom za poslove opće uprave podnijeti godišnje izvješće o završenim programima iz stavka 1. ovoga članka do kraja ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Izvješće iz stavka 7. ovoga članka treba sadržavati:

1. naziv programa,
2. ime i prezime matičara koji je završio program,
3. naziv županije u koju je matičar raspoređen odnosno Grada Zagreba,
4. datum završetka programa.

Članak 33.

Matičar je odgovoran za točno i pravilno vođenje državnih matica te poduzimanje radnji u zakonom propisanim rokovima.

Neizvršavanje obveza iz stavka 1. ovoga članka teška je povreda službene dužnosti.

O pokretanju postupka zbog teške povrede službene dužnosti protiv matičara nadležno upravno tijelo dužno je bez odgode elektroničkim putem obavijestiti tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave.

Članak 34.**Brisan.**

Odredba članka 34. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 133/2022.

2) VRSTE UPISA U DRŽAVNE MATICE**A) TEMELJNI UPISI****Članak 35.**

Temeljni upis je upis činjenice rođenja u maticu rođenih, upis sklapanja braka u maticu vjenčanih i upis činjenice smrti u maticu umrlih.

Za temeljni upis određene su u svakoj državnoj matici posebne rubrike.

Protiv učinitelja prekršaja iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka neće se voditi postupak ako je prijavljivanje pravovremeno izvršila druga osoba.

Članak 36.

Ako zbog više sile ili drugih razloga pojedine činjenice ili podaci temeljnog upisa nisu mogli biti upisani u državne matice u zakonom određenom roku, upis tih činjenica i podataka u državne matice može se izvršiti na temelju rješenja nadležnog upravnog tijela.

Članak 37.

Prilikom temeljnog upisa, u posebnu rubriku državne matice upisuju se bilješke i primjedbe matičara bitne za temeljni upis, do njegova zaključenja. U istu rubriku upisuju se i svi ispravci koji se odnose na pogreške u temeljnom upisu uočene prije zaključenja temeljnog upisa.

Poslije zaključenja temeljnog upisa, matičar smije ispraviti jedino pogrešno upisan redni broj. Ovakav ispravak ne upisuje u rubriku za primjedbe.

B) NAKNADNI UPISI I BILJEŠKE**Članak 38.**

Naknadni upisi i bilješke su dopune i izmjene temeljnog upisa, a odnose se na činjenice koje su nastale ili su postale poznate nakon izvršenog temeljnog upisa.

Naknadni upisi bilješke su upisi i drugih činjenica koji se na temelju propisa moraju evidentirati u državnim maticama.

Članak 39.

Kako naknadni upisi u državne matice se unose i svi ispravci grešaka u izvršenim temeljnim ili naknadnim upisima.

Ispravak temeljnog ili naknadnog upisa može se izvršiti samo na temelju rješenja nadležnog upravnog tijela.

Ako je za utvrđivanje pogrešno upisane činjenice u državnu maticu nadležno tijelo državne uprave, ispravak se upisuje na temelju rješenja nadležnog upravnog tijela na čijem se području vodi državna matica.

C) TEMELJNI UPISI ČINJENICA NASTALIH U INOZEMSTVU**Članak 40.**

Upis činjenica rođenja, sklapanja braka ili smrti hrvatskih državljana nastalih u inozemstvu obavlja se na temelju izvataka iz državne matice inozemnog tijela. Ovaj izvadak dužna je podnijeti stranka ako međunarodnim ugovorom nije predviđena obveza inozemnog tijela da izvratke iz državnih matice dostavlja nadležnom tijelu u Republici Hrvatskoj.

Iznimno, činjenica rođenja nastala u inozemstvu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog upravnog tijela, ako se izvadak iz državne matice rođenih koju vodi inozemno tijelo nije mogao pribaviti na način uređen u stavku 1. ovoga članka. Nadležno upravno tijelo donosi rješenje po zahtjevu stranke, a na temelju dokaza koje predloži stranka.

Članak 41.

Činjenica rođenja, sklapanja braka i smrti iz članka 40. ovoga Zakona upisuju se u državne matice i to:

1. rođenje - u maticu rođenih mjesta prebivalište roditelja djeteta u Republici Hrvatskoj, a ako ovoga nema ili nije poznato, ili roditelji imaju različito prebivalište u Republici Hrvatskoj, u maticu rođenih mjesta prebivališta roditelja koji je podnio zahtjev za upis rođenja djeteta.
2. sklapanje braka - u maticu vjenčanih mjesta u kojem su zajedničko prebivalište bračnih drugova, a ako ovoga nema ili nije poznato, u državnu maticu vjenčanih mjesta prebivališta bračnog druga koji je podnio zahtjev za upis sklapanja braka,
3. smrt - u maticu umrlih mjesta prebivališta umrlog.

Ako se prebivalište osoba iz stavka 1. ovoga članka nije moglo utvrditi, upis će se izvršiti u odgovarajuću državnu maticu mjesta njihova rođenja u Republici Hrvatskoj.

Ako se upis u državnu maticu ne može obaviti prema stavku 1. i 2. ovoga članka, upis će se izvršiti u odgovarajuću državnu maticu Grada Zagreba.

3) IZVACI IZ DRŽAVNIH MATICA I POTVRDE

Članak 42.

O činjenicama upisanim u državne matice izdaju se izvaci iz državnih matica i potvrde kao isprave trajne vrijednosti. U pravnom prometu nije dozvoljeno koristiti ispravu koja ne sadrži posljednje važeće podatke upisane u državnim maticama.

Izvaci iz državnih matica sadrže podatke koji su upisani u državne matice do vremena izdavanja izvatka.

Potvrde koje se izdaju na temelju državnih matica sadrže posljednje važeće podatke upisane u maticama do dana izdavanja potvrda, koji se iskazuju u pripadajućim rubrikama potvrde.

Za osobe za koje je u državnim maticama upisana promjena spola, na izvatku se ne iskazuju podaci o promjeni spola i promjeni osobnog imena, odnosno za osobe koje su promijenile osobno ime prije promjene spola ne iskazuje se podatak o promjeni osobnog imena.

Izvatke i potvrde iz državnih matica izdaje matičar koji je zaprimio zahtjev stranke neovisno o mjestu upisa u državne matice.

Članak 43.

Izvaci iz državnih matica i potvrde o pojedinim podacima ili o pojedinim činjenicama upisanim u državne matice izdaju se na zahtjev osoba koje imaju pravni interes.

Članak 44.

Pravo uvida u državne matice, u nazočnosti matičara dopustit će se osobi na koju se ti podaci odnose ili članovima uže obitelji ili posvojitelju odnosno skrbniku, a drugoj osobi samo kad ima za to na zakonu zasnovan pravni interes.

Uvid u spise i rješenja na temelju kojih je izvršen upis u državne matice dopustit će se samo onim osobama koje imaju za to neposredan i na zakonu zasnovan pravni interes.

Pravo uvida u maticu rođenih posvojenog djeteta dopustit će se punoljetnom posvojeniku, posvojitelju i roditelju koji je dao pristanak da dijete posvoji njegov bračni drug.

Pravo uvida u maticu rođenih posvojenog djeteta dopustit će se maloljetnom posvojeniku, nakon što matičar pribavi suglasnost centra za socijalnu skrb koji treba utvrditi da je uvid u maticu rođenih u njegovu interesu.

Članak 45.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 46.

Tko u propisanom roku ne prijavi rođenje djeteta ili ne prijavi osobno ime djeteta ili ne prijavi smrt kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 660,00 eura a odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznom u iznosu od 260,00 do 390,00 eura.

Protiv počinitelja prekršaja iz stavka 1. ovog članka neće se voditi postupak ako je prijavljivanje pravodobno izvršila druga osoba.

Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 530,00 eura kaznit će se osoba koja u pravnom prometu koristi ispravu koja ne sadrži posljednje podatke upisane u državne matice.

Članak 47.

Brisan.

Odredba članka 47. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 133/2022.

Članak 48.

Brisan.

Odredba članka 48. brisana je aktom objavljenim u »Narodnim novinama« broj 76/2013.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 49.

Matične knjige koje su vođene do 9. svibnja 1946. godine odnosno do stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i izvaci iz matičnih knjiga i potvrde koje se izdaju na temelju tih matičnih knjiga, imaju dokaznu snagu javnih isprava. Izvatke i potvrde iz matičnih knjiga daje nadležni matičar

Izvaci iz matičnih knjiga diplomatsko konzularnih predstavništava i nadležnih tijela republika bivše SFRJ o ;injenicama osobnih stanja hrvatskih državljana upisanim u mati;ne knjige do 8. listopada 1991. godine i izdatim do istog dana, smatraju se javnom ispravom kojom se dokazuje ;injenica rođenja, sklapanja braka ili smrti.

Na temelju isprave iz stavka 2. ovoga članka, na zahtjev stranke rješenjem nadležnog ureda može se odobriti prijenos upisa u određene državne matice u Republici Hrvatskoj sukladno odredbama članka 40. i 41. ovoga Zakona.

Sklapanje braka hrvatskih državljana pred diplomatsko konzularnim predstavništvima bivše SFRJ nakon 8. listopada 1991. godine, može se upisati u maticu vjenčanih u Republici Hrvatskoj na temelju sudske odluke o postojanju braka.

Članak 50.

Ako uslijed domovinskog rata u državnim maticama nisu upisane pojedine činjenice rođenja i smrti, na zahtjev zainteresirane osobe izvršit će se upis ovih činjenica u državne matice, ako su one utvrđene potvrdom državnog tijela Republike Hrvatske, nadležnog zapovjedništva oružanih snaga Republike Hrvatske ili

javne ustanove (crvenog križa, bolnice i sl.), koje su oni izdali na temelju svojih knjiga i evidencija. Upis će se izvršiti na temelju rješenja nadležnog ureda.

Članak 51.

Ako su državne matice uništene ili nestale, moraju se obnoviti bez odgode. Prije donošenja odluke o obnavljanju državnih matica potrebno je utvrditi koje su državne matice uništene ili nestale, za koja godišta i za koja matična područja.

Obnavljanje uništenih ili nestalih državnih matica obavlja nadležni ured.

Članak 52.

U postupku obnavljanja državnih matica, nadležni ured utvrđuje isključivo postojanje upisa određene činjenice u uništenoj ili nestaloj državnoj matici i podatke koji su bili upisani.

U svrhu obnavljanja državnih matica građani, tijela državne uprave i druge pravne osobe dužni su dati podatke o izvršenim upisima o uništenim ili nestalim državnim maticama koji su im poznati ili o tome posjeduju ispravu.

Članak 53.

Ovlašćuje se ministar da donese propise o vođenju i čuvanju državnih matica i spisa o pravu uvida u državne matice i spise, o načinu izdavanja izvadaka i potvrda na temelju državnih matica i obnavljanju uništenih ili nestalih državnih matica, te da propiše obrasce, državnih matica, registra, izvadaka i potvrda koje se izdaju na temelju državnih matica.

Ministar uprave određuje cijenu obrasca izvadaka i potvrda iz državnih matica koju snosi podnositelj zahtjeva.

Ministar zdravstva uz suglasnost ministra uprave propisat će obrazac potvrde o smrti.

Ravnatelj Državnog zavoda za statistiku propisat će obrasce za potrebe statistike s naputkom za njihovo ispunjavanje.

Članak 54.

Propise iz Članka 53. ovoga Zakona nadležni dužnosnici dužni su donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do određivanja matičnih područja sukladno članku 3. ovoga Zakona, državne matice vodit će se prema matičnim područjima određenim odlukama bivših općinskih skupština.

Arhivi koji čuvaju državne matice dužni su ustupiti ih Hrvatskom državnom arhivu u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Državni službenici iz članka 32. ovoga Zakona bez odgovarajućeg stručnog ispita obvezni su položiti posebni dio stručnog ispita na kojem se utvrđuju osposobljenost za obnavljanje poslova matičara, odnosno upravnih poslova osobnih stanja građana u roku od godinu dana od početka primjene ovoga Zakona.

Članak 55.

Do 31. prosinca 1993. godine primjenjivat će se odredbe Uputstva o vođenju matičnih knjiga i načinu upisa usvojenja ("Narodne novine", br. 47/75. i 46/79.), Pravilnika o obrascima matičnih knjiga, registra matičnih knjiga, izvoda iz matičnih knjiga i uvjerenja koja se izdaju na osnovi matičnih knjiga ("Narodne

novine", br. 45/75. i 42/81.), Pravilnika o obrascima za dostavljanje statističkih podataka organima statističke službe ("Narodne novine, br 31/75., 50/81. i 12/83.) i Pravilnika o obrascu potvrde o smrti ("Narodne novine", br. 28/75.).

Članak 56.

Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o matičnim knjigama ("Narodne novine", br.54/74., 40/81., 47/90., 39/92. i 26/93.), a postupci pokrenuti na temelju toga Zakona dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 57.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama", a primjenjuje se od 1. siječnja 1994. godine.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 76/2013

Članak 34.

Matice vjenčanih u koje su upisani brakovi sklopljeni u diplomatskim misijama ili konzularnim uredima Republike Hrvatske do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a iz kojih diplomatske misije ili konzularni uredi ne izdaju isprave, predaju se nadležnom uredu Grada Zagreba.

Uz matice vjenčanih predaju se i temeljni spisi koji se odnose na izvršene upise u te državne matice.

Nadležni ured iz stavka 1. ovoga članka ovlašten je izdavati izvatke i potvrde iz matica vjenčanih koje su preuzete od diplomatskih misija ili konzularnih ureda Republike Hrvatske.

Članak 35.

Ministar nadležan za vanjske poslove u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona predat će prikupljene matice vjenčanih i temeljne spise koje su vodile diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske u inozemstvu nadležnom uredu Grada Zagreba.

Članak 36.

Ministar nadležan za poslove uprave donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona propis o načinu rada u vođenju i čuvanju državnih matica, o pravu uvida u državne matice i načinu izdavanja isprava na temelju državnih matica te će propisati obrazac matice vjenčanih i obrasce isprava i potvrda koji se izdaju na temelju državnih matica.

Ministar nadležan za poslove zdravlja donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona poseban propis o načinu prikupljanja medicinske dokumentacije te utvrđivanju uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu.

Članak 37.

Do donošenja propisa iz članka 36. ovog Zakona ostaje na snazi Naputak za provedbu Zakona o državnim maticama i upisu posvojenja u maticu rođenih (»Narodne novine«, br. 26/08.) i Pravilnik o obrascima državnih matica, registru, izvacima i potvrdama koje se izdaju na temelju državnih matica (»Narodne novine«, br. 202/03. i 138/08.).

Članak 38.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 98/2019**Članak 11.**

Ministar nadležan za poslove opće uprave uskladit će Naputak za provedbu Zakona o državnim maticama i upisu posvojenja u maticu rođenih (»Narodne novine«, br. 26/08.) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ministar nadležan za poslove opće uprave uskladit će Pravilnik o obrascu matice vjenčanih, izvacima i potvrdama koji se izdaju na temelju državnih matica (»Narodne novine«, br. 91/13.) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2020.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 133/2022**Članak 13.**

Službenici zatečeni na radnom mjestu matičara na dan stupanja na snagu ovoga Zakona dužni su završiti program usavršavanja iz članka 6. ovoga Zakona, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 14.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2023.